

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douděrou ve věci

žalobce: [redacted] V [redacted] V [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]

proti
žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČO: 000 25 429
se sídlem Vyšehradská 424/16, 128 00 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlím Rašínovo nábřeží 390/42, 120 00 Praha 2

o zadostiučinění způsobené nesprávným úředním postupem

takto:

- I. Žaloba na uložení povinnosti žalované omluvit se žalobci písemným doporučeným dopisem zasláným na adresu žalobce [redacted] tohoto znění: „*Vážený pane [redacted] V [redacted] V [redacted] advokáte, bytem [redacted] zapsaný u České advokátní komory pod evidenčním číslem [redacted] se sídlem [redacted] na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 se Vám Česká republika jednající Ministerstvem spravedlnosti tímto písemně omlouvá za to, že Nejvyšší správní soud v senátě ve složení z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weisové právní věci žaloby žalobce M [redacted] Ch [redacted] bytem [redacted] zastoupeného Vámi jako advokátem proti žalovaném Městský úřad [redacted] se sídlem [redacted] [redacted] proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 9. ledna 2019, č. j. [redacted] uvedl v písemném odůvodnění citovaného rozsudku písemně vyhotoveného a podepsaného předsedou senátu Mgr. Alešem Roztočilem o Vaší osobě nepravdivě, nevěcně a nedůvodně jako advokátovi: „nevábá právní úpravu aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami.“ se **zamítá.***
- II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady řízení v částce 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění

1. Žalobce se žalobou podanou soudu dne 23. 4. 2020 domáhal po žalované zadostiučinění ve formě omluvy podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)(dále jen „zákon“) z titulu nesprávného úředního postupu v rámci řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem, sp. zn. [REDAKCE] (dále jen „posuzované řízení“), ve kterém žalobce vystupoval jako právní zástupce žalobce. Nesprávný úřední postup v posuzovaném řízení žalobce spatřuje v tom, že Nejvyšší správní soud v odůvodnění písemného vyhotovení rozsudku ze dne 2. 5. 2019, č. j. [REDAKCE] (dále jen „rozsudek“), vůči žalobci uvedl, že: „*neváhá právní úpravu aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami*“ (dále jen „tvrzení“). Žalobce nesouhlasí s tímto urážlivým a znevažujícím tvrzením, když nevěcné pomlouvání a znevažování jeho osoby považuje za nesprávný úřední postup. Žalobci bylo v důsledku nesprávného úředního postupu způsobeno nactiutrhání a zároveň utrpěla jeho pověst před klientem. Žalobce následně trpěl nespavostí a stresem ze slovního útoku na svoji osobu ze strany Nejvyššího správního soudu a v této souvislosti i ztuhnutím krční svalstva v oblasti krční páteře. Dále žalobce uvedl, že jeho újma byla zvýšena i tím, že citovaný rozsudek byl vyvěšen na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu bez dostatečné anonymizace, čímž došlo k rozšíření pomluvy žalobce i mimo účastníky řízení.

2. Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby v plném rozsahu, nespornou skutečností učinila předběžné uplatnění nároku žalobcem dne 26. 11. 2019, jakožto nároku na poskytnutí zadostiučinění ve formě omluvy z titulu nesprávného úředního postupu Nejvyššího správního soudu, když nesprávný úřední postup měl spočívat v tom, že v písemném vyhotovení rozsudku pod sp. zn. [REDAKCE] bylo uvedeno, že žalobce: „*neváhá právní úpravy aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami*“: Žalovaná dále uvedla, že uvedení této věty v písemném vyhotovení rozsudku nelze hodnotit jako nesprávný úřední postup, když na případy rozhodovací činnosti soudů se vztahují ustanovení zákona o nezákonném rozhodnutí, ovšem v tomto případě žádné nezákonné rozhodnutí nebylo vydáno. Žalovaná dále uvedla, že nemůže posuzovat správnost skutkových zjištění nebo nesprávnost právního posouzení věci, ani posuzovat předpoklady pro vydání rozhodnutí, neboť se jedná o rozhodovací činnost soudu, která přímo vede k vydání rozhodnutí a žalovaná není oprávněna v žádném případě zasahovat do nezávislosti soudů.

3. Žalobce ve svém vyjádření ze dne 20. 10. 2020 v reakci na vyjádření žalované uvedl, že tvrzení uvedené v písemném odůvodnění rozsudku je nesprávným úředním postupem, neboť výrokem, který je nepravdivý, nevěcný a zbytečný soud porušil povinnosti stanovené pro soudce zákonem č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích, konkrétně ust. § 80 odst. 6, dle kterého je soud povinen zachovávat náležitou úctu k jiným osobám vykonávajícím právní povolání. Žalobce dále uvedl, že v řízení vystupoval jako advokát a tudíž nebylo ani možné jeho osobu v souvislosti s projednáním merita věci hodnotit. Žalobci pak především nejde o přezkum rozhodnutí, ale o satisfakci za nepravdivý a zbytečný útok na jeho osobu.

4. Soud vzal v řízení za prokázané, že žalobce dopisem ze dne 26. 11. 2019, podaným žalované téhož dne, uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy v podobě omluvy z titulu nesprávného úředního postupu v posuzovaném řízení. Žalovaná reagovala dopisem ze dne 21. 4. 2020, kterým požadavku žalobce nevyhověla z důvodu absence nesprávného úředního postupu.

6. Dále bylo v řízení prokázáno, že dne 23. 10. 2018 byla ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci podána žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, žalobcem M [REDAKCE] Ch [REDAKCE] narozeným [REDAKCE] právně zastoupeným [REDAKCE] V [REDAKCE] V [REDAKCE] advokátem. Řízení bylo vedeno pod sp. zn. [REDAKCE]. Dne 27. 11. 2018 byl žalobce vyzván k úhradě soudního poplatku. Dne 14. 11. 2018 bylo soudu doručeno vyjádření žalované k žalobě.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eliška Rysová, DiS.

Dne 27. 11. 2018 byli účastníci řízení soudem poučeni o možnosti vznést námitku podjatosti

Dne 21. 12. 2018 podal žalobce repliku k vyjádření žalovaného.

Dne 9. 1. 2019 proběhlo jednání ve věci, na kterém soud rozhodnul, že žaloba se zamítá (výrok I.) a žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.)

Dne 31. 1. 2019 podal žalobce proti usnesení soudu o zamítnutí žaloby kasační stížnost.

Dne 18. 2. 2019 byl spis předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Dne 2. 5. 2019 byla rozsudkem Nejvyššího správního soudu kasační stížnost zamítnuta (výrok I.) a žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.)

Uvedené skutečnosti byly zjištěny ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, sp. zn. [REDAKCE]

7. Podle § 1 odst. 1 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 2 zákona, odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.

Podle § 5 zákona, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

Podle § 13 odst. 1 zákona, stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 13 odst. 2 zákona, právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

8. S ohledem na citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Žalobce se domáhal přiměřeného zadostiučinění ve formě omluvy za nesprávný úřední postup v posuzovaném řízení, v jehož rámci byl vydán rozsudek v jehož odůvodnění Nejvyšší správní soud uvedl, že žalobce „nevábá právní úpravu aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami“. Předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona jsou jednak existence nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí, vznik škody na straně poškozeného subjektu, jakož i příčinná souvislost mezi uvedenými.

9. Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem představuje specifický nárok, který byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od 27. 4. 2006 (§ 31a zákona). Zakotvením tohoto nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též jen „Úmluva“), podle kterého každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností. Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely tak primárně bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy z Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) na vnitrostátní úroveň, což ostatně zákonodárce výslovně vyjádřil v důvodové zprávě k čl. II zákona č. 160/2006 Sb. („...přechodné ustanovení umožní v určitém rozsahu aplikaci nových ustanovení na případy, které vznikly před nabytím účinnosti tohoto zákona, čímž se otevře možnost jejich případnému vyřešení před českými orgány a na základě českého právního řádu, bez toho aniž by je musel vyřizovat Evropský soud pro lidská práva.“). Není proto pochyb o tom, že má-li soud odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva primárně zakotveného již Úmluvou, je nanejvýš žádoucí, aby jeho rozhodování vycházelo z kritérií ustavených judikaturou ESLP, tj. zejm. aby výklad rozhodujícího pojmu přiměřenosti lhůty k projednání a rozhodnutí věci koreloval výkladu podávanému ESLP.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eliška Rysová, DiS.

10. Co se týká existence prvního z uvedených předpokladů, tj. nesprávného úředního postupu či nezákonného rozhodnutí v posuzovaném řízení, soud splnění tohoto předpokladu neshledal, když v posuzovaném řízení *nedošlo* k nesprávnému úřednímu postupu, kterým se rozumí porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti a zpravidla jde o postup, který s rozhodovací činností nesouvisí. Podle konkrétních okolností může jít o jakoukoliv činnost spojenou s výkonem pravomoci státního orgánu, dojde-li při ní nebo v jejím důsledku k porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu nebo k porušení pořádku určeného povahou a funkcí postupu (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 28 Cdo 966/2008).

11. V daném případě se žalobce domáhal na žalované zadostiučinění ve formě omluvy za výrok v písemném vyhotovení rozsudku, že: „*nevábá právní úpravu aplikovat čistě účelově a správní orgány i soudy mnohdy zahrnovat neopodstatněnými podáními a námitkami*“, v písemném vyhotovení rozsudku. V posuzovaném řízení soud ovšem nedospěl k závěru o existenci nesprávného úředního postupu. Měli žalobce za to, že písemné vyhotovení rozsudku v posuzovaném je v rozporu se zákonem, je oprávněn k podání stížnosti dle zákona č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích, neboť právě stížnost jako prostředek nápravy se vztahuje na formu, kterou je řízení vedeno, čímž zabezpečuje důstojný průběh soudního řízení a vhodné chování soudních osob. Jedná se právě o nedostatek formy, který žalobce napadá, když uvádí, že předmětným tvrzením v posuzovaném řízení soud porušil povinnost zachovávat náležitou úctu k jiným osobám vykonávajícím právní povinnosti. Uvedená formulace odůvodnění rozsudku nepředstavuje nesprávný úřední postup podle zákona. Zároveň nabyla shledána ani existence nezákonného rozhodnutí v posuzovaném řízení, což ostatně žalobce ani netvrdil. Soud v kompenzačním řízení nepřezkoumává správnost rozhodnutí vydaného v namítaném řízení (rozsudku), neboť se nejedná o řízení revizní (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 443/2013 ze dne 24. 7. 2013).

12. Vzhledem k tomu, že nebyl splněn základní předpoklad pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona, tj. existence nesprávného úředního postupu v posuzovaném řízení, soud žalobu ve výroku I. pro její nedůvodnost zamítl, když veškeré výše uvedené předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona musí být splněny kumulativně.

13. Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn podle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) podle úspěchu ve věci za použití § 151 odst. 1 o.s.ř., podle kterého účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V posuzovaném případě byla zcela úspěšná žalovaná, proti které byla žaloba v celém rozsahu zamítnuta a vzniklo jí tak právo na náhradu nákladů řízení vůči žalobci, které jsou ve smyslu § 151 odst. 3 o.s.ř. ve spojení s § 1 odst. 3 písm. a), c) vyhlášky č. 254/2015 Sb. představovány částkou 600 Kč za dva úkony, každý po 300 Kč (vyjádření ze dne 14. 9. 2020, účast na jednání soudu dne 16. 12. 2020). Ve smyslu § 160 odst. 1 o.s.ř. byla lhůta k plnění stanovena v délce tří dnů.

Poučení

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo návrh na exekuci.

V Praze dne 16. prosince 2020

JUDr. Zdeněk Douděra v.r.
soudce